

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет фізичної культури
Кафедра теорії та методики фізичного виховання

Дипломна робота (проект)

магістра

з теми «ЗАЛУЧЕННЯ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ ДО ФІЗИЧНОЇ
АКТИВНОСТІ У ПОЗАКЛАСНИХ ФОРМАХ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАНЯТЬ»

Виконав студент магістрант,
групи FK1-M20
спеціальності 014 Середня освіта
(Фізична культура)
Єгоров Ілля Ігорович

Керівник **Мисів В. М.** кандидат наук
з фізичного виховання та спорту, доцент
Рецензент **Скавронський О.П.**
кандидат наук з фізичного виховання
та спорту, доцент

Національна шкала	_____
Кількість балів: _____	Оцінка: ЄКТС _____
Члени комісії: _____	_____
(підпис)	(прізвище, ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище, ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище, ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ЗАЛУЧЕННЯ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ ДО ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ У ПОЗАКЛАСНИХ ФОРМАХ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАНЯТЬ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	6
1.1. Теоретико-методологічні засади залучення учнів до фізичної активності.....	6
1.2. Стан роботи загальноосвітніх шкіл і залучення учнів 5-7 класів до фізичної активності.....	11
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	14
2.1. Організація дослідження.....	14
2.2. Методи дослідження.....	25
РОЗДІЛ 3. ЗАСОБИ, ФОРМИ І МЕТОДИ ЗАЛУЧЕННЯ УЧНІВ 5-7 КЛАСІВ ДО ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ.....	28
3.1. Залучення учнів 5-7 класів до фізичної активності під час позакласної роботи.....	28
3.2. Залучення учнів 5-7 класів до самостійної фізичної активності.....	38
3.3. Порівняльний аналіз результатів дослідження.....	55
ВИСНОВКИ.....	65
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	70

ВСТУП

Актуальність теми. Соціально-економічні перетворення в Україні, глобальна економічна криза актуалізували проблему збереження фізичного, психічного, духовного і соціального здоров'я підростаючого покоління. Це поставило перед загальноосвітньою школою завдання створення таких умов розвитку учнів, які б сприяли утвердженню здорового способу життя, гармонізації їх взаємин із довкіллям.

У цільовій комплексній програмі „Фізичне виховання – здоров'я нації”, поставлено завдання забезпечити переорієнтацію фізкультурно-спортивної галузі, залучення учнів до різних форм фізичної активності та залучення учнів до фізичної активності.

Теоретико-методологічні основи залучення до активно-позитивного ставлення особистості до навчально-пізнавальної діяльності розроблені в працях Б. Г. Ананьєва, В. В. Богословського, Л. І. Божович, О. Г. Ковальова, Г. О. Люблінської, В. С. Мерліна, В. М. Мясіщева, С. Л. Рубінштейна, Д. М. Узнадзе та інших.

Психолого-педагогічні основи залучення учнів та мотивації до навчання розглядаються у дослідженнях М. І. Алексєєвої, О. Д. Алферова, І. Д. Бежа, П. Я. Гальперіна, Н. П. Зуболій, М. В. Матюхіної, Н. Г. Морозової, Л. С. Славіної, Г. І. Щукіної, В. О. Ядова та інших.

Проблеми залучення школярів до занять фізичною культурою досліджували М. Г. Андрухом, Б. Ф. Ведмеденком, А. М. Войлоковим, П. К. Дуркіним, С. І. Жевагою, М. Д. Зубалієм, О. М. Козленком, Л. В. Лихачовим, А. І. Міхєсвим, І. І. Петренком, В. О. Петровим, В. О. Поповим, В. А. Соколовим, М. С. Солопчуком, Н. М. Хоменко, Б. М. Шияном, П. І. Щербаком та іншими.

Аналіз літератури показує, що проблема залучення молодших підлітків до позитивного ставлення та до занять фізичною культурою у позакласній та

позашкільній роботі не була предметом спеціального вивчення. Її актуальність, недостатня теоретична розробка, вимоги шкільної практики й обумовили вибір теми дослідження: „Залучення учнів основної школи до фізичної активності у позакласних формах організації занять”.

Мета дослідження – полягає в теоретичному обґрунтуванні й експериментальній перевірці активності змісту, форм і методів залучення учнів 5-7 класів до позитивного ставлення у позакласній та позашкільній роботі.

Об’єкт дослідження – процес залучення учнів 5-7 класів до позитивного ставлення та занять фізичною культурою у позакласній та позашкільній роботі.

Предмет дослідження – зміст, форми і методи залучення учнів 5-7 класів до позитивного ставлення та занять фізичною культурою у позакласній та позашкільній роботі.

Гіпотезою дослідження є припущення про те, що ефективність залучення учнів 5-7 класів до позитивного ставлення та занять фізичною культурою підвищиться, якщо: виховна робота буде побудована на основі принципів діяльного підходу, яке передбачає активну участь у ній кожного учня, урахування його індивідуальності та особистісних якостей; залучення буде здійснюватися з урахуванням виховних можливостей позакласної роботи та самостійних занять фізичною культурою в сім’ї; після оволодіння учнями певною системою знань і умінь вони самостійно займатимуться фізичною культурою.

Досягнення поставленої мети й перевірка гіпотези здійснювалися шляхом розв’язання таких завдань дослідження:

1. З’ясувати стан проблеми залучення школярів до позитивного ставлення та занять фізичною культурою в педагогічній теорії та освітній практиці.

2. Визначити сутність і структуру позитивного ставлення учнів 5-7 класів до занять фізичною культурою.

3. Експериментально перевірити ефективність змісту, форм і методів залучення учнів 5-7 класів до позитивного ставлення та занять фізичною культурою у позакласній та позашкільній роботі.

Теоретичне значення дослідження полягає в розробці форм і методів залучення учнів 5-7 класів до позитивного ставлення та занять фізичною культурою в процесі, позакласної роботи та самостійних занять у сім'ї.

Практичне значення дослідження полягає в розробці і впровадженні в практику роботи загальноосвітніх шкіл науково-обґрунтованої методики залучення учнів 5-7 класів до позитивного ставлення та занять фізичною культурою в процесі, позакласної роботи та самостійних занять у сім'ї; розробці і впровадженні в практику методики вивчення ставлення молодших підлітків до занять фізичною культурою .

Структура магістерської роботи. Магістерська робота складається з вступу, двох розділів, висновків, методичних рекомендацій та списку використаних джерел.

ВИСНОВКИ

1. Пошукові шляхи виведення системи організації занять з кризового стану присвячено чимало праць науковців, чільне місце серед яких посідають дослідження з проблеми залучення школярів до позитивного ставлення та занять фізичною культурою.

Аналіз наукової літератури засвідчує, що сьогодні в достатній мірі досліджені питання формування учнів потреби фізичного вдосконалення, виховання стійкого інтересу до занять фізичними вправами.

Ставлення школярів до занять фізичною культурою вивчалися разом з іншими проблемами.

Проте майже не досліджуваними залишилися зміст, форми і методи залучення учнів 5-7 класів до позитивного ставлення та занять фізичною культурою в процесі позакласної роботи та самостійних занять у сім'ї.

2. Вивчення теоретико-методологічних засад досліджуваної проблеми дозволило визначити поняття „ставлення” як внутрішню позицію в оцінці навколишньої дійсності, іншої людини, самого себе, як специфічну форму психічного відображення дійсності.

Що ж стосується робочого визначення позитивного ставлення молодших підлітків до занять фізичною культурою, то воно розглядається як цілісна система індивідуальних, вибіркових, свідомих зв'язків особистості з різними сторонами фізичної культури, які характеризують внутрішню позитивну позицію в її оцінці та трансформуються в особистісні цінності.

3. Вивчення структурних компонентів ставлення показує що в його структурі простежуються когнітивний, емоційний, мотиваційний і діяльнісний компоненти.

Основними особистісними утвореннями, які входять до структури позитивного ставлення молодших підлітків до занять фізичною культурою, є система знань з фізичної культури (когнітивний компонент); емоційні переживання (емоційний компонент); мотиви занять фізичною культурою,

інтерес до занять фізичною культурою, потреба у фізичному вдосконаленні (мотиваційний компонент); активність у заняттях фізичною культурою, звичка до занять фізичною культурою (діяльнісний компонент).

4. Результати констатуючого експерименту показали, що вихованню у молодших підлітків позитивного ставлення до занять фізичною культурою в загальноосвітніх школах приділяється недостатня увага.

Так, 42,5 % обстежених учнів 5-7 класів мають негативне ставлення до занять фізичною культурою, 22,7 % - індиферентне.

Таке становище спричинене насамперед тим, що в навчально-виховальній роботі не враховуються особистісні якості учнів, у результаті чого педагогічний процес відбувається без їхньої активної участі.

Вчителі теж недостатньо враховують виховні можливості позакласної роботи та самостійних занять фізичною культурою підлітків у сім'ї.

Це призводить до того, що вони не в змозі здійснювати самовиховання, без якого неможливо досягти рівня позитивного дійового ставлення до занять фізичною культурою.

5. Вихованість у молодших підлітків позитивного ставлення до занять фізичною культурою визначалася за рівнями сформованості когнітивного, емоційного, мотиваційного та діяльнісного компонентів, які входять до його структури.

Вони визначалися за когнітивним, емоційним, мотиваційним та діяльнісним критеріями, які характеризуються певними показниками сформованості позитивного ставлення: повнотою, системністю і міцністю знань; модальністю, стійкістю і вибірковістю емоцій; широтою, силою та стійкістю мотивації; активністю і стабільністю в заняттях фізичною культурою та фізичною підготовленістю.

Оцінювання цих показників проводилося за допомогою педагогічних спостережень, бесід, анкетування вчителів, школярів, батьків та тестування фізичної підготовленості учнів.

За результатами дослідження був проведений умовний розподіл учнів

на 5 груп залежно від рівнів розвитку в них ставлення до занять фізичною культурою.

До першої групи ввійшли школярі з негативним ставленням до занять фізичною культурою; до другої – з індіферентним ставленням; до третьої – з ситуативним ставленням; до четвертої – з позитивно-позитивним ставленням; до п'ятої – з позитивним дійовим ставленням.

Кожна з цих груп відрізнялася характерними проявами показників сформованості ставлення учнів до занять фізичною культурою.

6. На основі результатів вихідних обстежень була розроблена експериментальна методика залучення учнів до позитивного ставлення та занять фізичною культурою.

Для покращення результатів навчально-виховної роботи в експериментальних класах були організовані заняття спортивних секцій з вибраних видів спорту, створено групи загальної фізичної підготовки школярів, з якими передбачалося регулярно проводити цікаві фізкультурно-масові заходи та спортивні змагання.

Великого значення надавалося формуванню в учнів умінь самостійно займатися фізичними вправами, організації систематичних самостійних занять в сім'ї у формі самотренувань, проведенню роз'яснювальної роботи з батьками, виконанню учнями індивідуальних завдань, складених на основі рівнів їхньої фізичної підготовленості.

7. У ході формуючого експерименту застосовувались такі форми фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи, як заняття спортивних секцій і груп загальної фізичної підготовки, спортивні змагання, масові фізкультурно-оздоровчі заходи та спортивні свята.

Педагогічні спостереження під час їх проведення бесіди з учнями, вчителями та батьками, аналіз анкетних даних дозволили зробити висновок про те, що у школярів експериментальних класів відбулися значні зрушення у розвитку кожного компонента позитивного ставлення до занять фізичною культурою.

В результаті цілеспрямованої виховної роботи більшість учнів експериментальних класів стали активніше займатися фізичними вправами, брати участь у фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходах, самостійно організовувати самотренування в сім'ї.

Наприкінці експерименту 95,5 % цих учнів були охоплені гімнастикою до занять.

Заняття спортивних секцій і груп загальної фізичної підготовки систематично відвідували відповідно 81,5 і 83,7 % підлітків. 92,4 % школярів регулярно брали участь у спортивних змаганнях, 76,1 % - у фізкультурно-оздоровчих заходах і спортивних святах.

Відповідні показники учнів контрольних класів залишилися на початковому рівні.

8. Залучення учнів 5-7 класів до позитивного ставлення та занять фізичною культурою передбачало проведення самостійних занять фізичними вправами в сім'ї.

Провідною формою цих занять було самотренування молодших підлітків.

Впровадження в побут школярів експериментальних класів самостійних занять фізичними вправами в сім'ї ефективно вплинуло на розвиток у них позитивного ставлення до занять фізичною культурою на останньому етапі формуючого експерименту.

За допомогою набутих умінь самостійно займатися фізичними вправами, розробки індивідуальних завдань, складених на основі рівнів фізичної підготовленості, організації систематичних самотренувань та проведення роботи з батьками у молодших підлітків виробилася активність і сформувалася звичка до занять фізичною культурою.

З допомогою вчителя та за його організаторською допомогою батьки учнів експериментальних класів почали значно активніше впроваджувати в сім'ях спільні фізкультурно-оздоровчі і спортивні заходи, ніж батьки школярів контрольних класів. Так, у кінці експерименту рухливі і спортивні

ігри проводились відповідно у 77,2 % і 30,7 % сімей, змагання змішаних команд дорослих і дітей – у 89,1 і 30,7 % лижні прогулянки – у 61,9 і 17,0 % туристичні походи – у 51,1 та 4,5 % виконання всіма класами сім'ї ранкової гімнастики – у 66,3 і 5,7 % безпосередня участь батьків спільно з дітьми у спортивних святах – в 70,6 та 21,6 % сімей.

9. Порівняльний аналіз результатів експериментальної роботи показав, що в кінці дослідження стала значною та статистично достовірною різниця у вихованості в учнів експериментальних і контрольних класів позитивного ставлення до занять фізичною культурою.

В учнів експериментальних класів був зафіксований суттєвий розвиток кожного компонента позитивного ставлення до занять фізичною культурою.

Серед цих учнів не було виявлено жодного з негативним та індиферентним ставленням, 2,2 % мали ситуативне ставлення 17,4 % пасивно-позитивне ставлення і у 80,4 % спостерігалось позитивно дійове ставлення до занять фізичною культурою.

Показники учнів контрольних класів характеризувалися незначною негативною динамікою, тобто позитивне ставлення до занять фізичною культурою у них залишилось на початковому рівні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеева М. И. Мотивы учения учащихся: Пособие для учителей. Київ: Рад. школа, 2014. 117 с.
2. Алферов А. Д. Исследование компонентов структуры ответственного отношения школьников к учению. Сов. педагогика. 2008. №5. С. 48-50.
3. Алферов А. Д. Проблема воспитания у учащихся ответственного отношения к учению: Дис...докт. пед. наук: 13.00.01. Ростов-на-Дону, 2009. 481 с.
4. Ананьев Б. Г. Избранные психологические труды. Москва: Наука, 2010. Т.2. С. 16-178.
5. Андрух М. Г. Сознательность и активность в процессе усвоения физических упражнений школьниками: Дис...канд. пед. наук: 13.00.01. Киев, 2016. 217 с.
6. Ареф'єв В. Г., Столітенко В. В. Фізичне виховання в школі: Навчальний посібник. Київ: ІЗМН, 2007. 152 с.
7. Архангельская Н. П. Уровни и типы сознательного отношения старших школьников к учению: Автореф. дис...канд. психол. наук: 19.00.07. Львов, 2009. 20 с.
8. Бажуков С. М. Вопросы организации и содержания физического воспитания подростков по месту жительства. Минск, 2011. 197 с.
9. Безкопыльный А. П. Организация самостоятельных занятий физическими упражнениями учащихся 11-13 лет с применением системы педагогического контроля: Дис... канд. пед. наук: 13.00.01. Киев, 2016. 206 с.
10. Бех І. Д. Дитина в процесі особистісно зорієнтованого виховання. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. Збірник наукових праць. Київ: Пед. думка, 2009. Кн. І. С. 6-11.
11. Бех І. Д. Особистісне зорієнтоване виховання: Науково-методичний посібник. Київ: ІЗМН, 2008. 204 с.

12. Бібік Н. М. Формування пізнавальних інтересів молодших школярів: Дис... докт. пед. наук: 13.00.01. Київ, 2008. 380 с.
13. Богословский В. В. Взаимоотношения между учителем и учащимися как фактор развития познавательной активности и самостоятельности школьников. Отношения как проблема психологии воспитания. Львов, 2013. С. 168-179.
14. Божович Л. И. К развитию аффективно-потребностной сферы человека. Проблемы общей, возрастной и педагогической психологии. Минск: Педагогика, 2008. С. 168-179.
15. Божович Л. И., Морозова Н. Г., Славина Л. С. Развитие мотивов учения у советских школьников. Известия АПН РСФСР, вып. 36. Москва, 2011. С. 29-104.
16. Болотина Л. Р. Нравственные отношения как социальная, психологическая и педагогическая категория. Формирование нравственных отношений в учебной и внеклассной работе младших школьников. Москва, 2014. С. 33-46.
17. Борисенко А. Ф., Цвек С. Ф. Руховий режим учнів. Київ: Рад. школа, 2009. 191 с.
18. Ведмеденко Б. Ф. Взаимосвязи школы и семьи по внедрению физической культуры в быт школьников. Рад. школа. 2010. №4. С. 73-76.
19. Ведмеденко Б. Ф. Воспитание привычки к занятиям физической культурой у школьников 4-6 классов: Дис... канд. пед. наук: 13.00.01. Київ, 2009. 168 с.
20. Ведмеденко Б. Ф. Теоретичні основи і практика виховання молоді засобами фізичної культури. Київ, 2013. 151 с.
21. Верзилина Н. А. Воспитательная деятельность педагога-организатора физкультурно-оздоровительной и спортивно-массовой работы с детьми и подростками в клубах по месту жительства (в масштабах городского района): Див... канд. пед. наук: 13.00.01. Киев, 2009. 203 с.
22. Виховання фізичної культури в сім'ї: Методичні рекомендації

класним керівникам, вчителям фізичної культури та батькам. Укл. А. А. Комар. Київ: ІСДО, 2003. 24 с.

23. Власюк Г. І. Виховання у старшокласниць прагнення до здорового способу життя: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01. Київ, 2015. 23 с.

24. Внеклассная физкультурно-массовая, оздоровительная и спортивная работа с детьми младшего школьного возраста: Инструктивно-методическое письмо. Москва: Просвещение, 2010. 23 с.

25. Водзинский Д. И. Воспитание интереса к знаниям у подростков. Минск Учпедгиз, 2013. 184 с.

26. Вольмир М. Е. Воспитание у старшеклассников положительной мотивации ученика в процессе внеурочной деятельности: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01. Минск, 2014. 27 с.

27. Вопросы внедрения физической культуры в повседневный быт школьников. (Методическое письмо). Київ: Рад. школа, 2014. 55 с.

28. Гальперин П. Я. Развитие исследований по формированию умственных действий. Психологическая наука в СССР. Т.1. Москва, 2009. С. 441-469.

29. Глазирін І. Диференційована фізична підготовка юнаків у системі урочних та самостійних занять. Фізичне виховання в школі. 2011. №2. С. 28-32.

30. Громцева А. К. Формирование у школьников готовности к самообразованию: Учебное пособие по спецкурсу для студентов педагогических институтов. Москва: Просвещение, 2013. 144 с.

31. Джидарьян И. М. О месте потребностей, эмоций и чувств в мотивации личности. Теоретические проблемы психологии личности. Москва: Наука, 2014. С. 145-169.

32. Джумаев З. Взаимодействие школы и семьи как фактор формирования у школьников интереса к физической культуре (На материале сельских школ Туркменской ССР): Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01. Мосува, 2015. 18 с.

33. Дорошенко А. С. Формирование самостоятельности и активности у младших школьников на уроках физической культуры: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01. Львів, 2012. 24 с.

34. Дригус М. Т. Особенности отношения к учению у младших школьников с различной успеваемостью: Дис... канд. псих. наук: 19.00.07. Київ, 2009. 156 с.

35. Дрозденко Е. С. Психологические условия формирования положительного отношения к учению у младших школьников со слабой успеваемостью: Дис... канд. псих. наук: 19.00.07. Київ, 2005. 167 с.

36. Дубогай А. Д. Психолого-педагогические основы формирования здорового образа жизни у школьников младших классов: Дис... докт. пед. наук: 13.00.01. Київ, 2011. 371 с.

37. Жаворонкова М. И. Формирование потребности в физическом совершенствовании у учащихся 6-8 классов: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01. Львів, 2012. 19 с.

38. Жевага С. І. Вплив сім'ї на фізичне виховання та психічний розвиток підлітків. Фізичне виховання в школі. 2000. №2. С. 30-32.

39. Жевага С. І. Методична підготовка батьків до проведення фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи серед підлітків. Фізичне виховання в школі. 2001. №3. С. 40-42.

40. Зубалий Н. П. Формирование положительного отношения к учению детей шестилетнего возраста (в условиях подготовительных классов общеобразовательной школы): Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01. Вильнюс, 2010. 19 с.

41. Кардялис К. К. Педагогические основы информационного воздействия на отношение школьников к физкультурно-спортивной деятельности: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01. Москва, 2009. 48 с.

42. Катаев В. И. Изучение и формирование мотивационной сферы личности в подростковом и старшем школьном возрасте: Учебное пособие. Орехово-Зуево, 2012. 54 с.

43. Качеров О., Козетов І., Тупіца Ю. Фізична культура і здоров'я сім'ї. Фізичне виховання в школі. 2009. №2. С. 52-54.
44. Ковалев А. Г. Психология личности. Москва: Просвещение, 2014. 268 с.
45. Козленко Н. А. Школьникам – привычку заниматься физкультурой. Київ: Рад. школа, 2015. 120 с.
46. Костюк Г. С. Учебно-воспитательный процесс и психическое развитие личности. Київ: Рад. школа, 2011. 608 с.
47. Кузьмина Е. Г. Воспитание у юных спортсменов ответственного отношения к учебно-тренировочной работе: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01. Львів, 2006. 21 с.
48. Леонов О. З. Шляхи підвищення ефективності позакласної роботи з фізичного виховання. Фізичне виховання в школі. 2000. №3. С. 21-24.
49. Леонтьев А. Н. Мотивы и эмоции. Москва, 2012. 39 с.
50. Люблинская А. А. Учитель о психологии младших школьников. Москва: Просвещение, 2017. 227 с.
51. Маркова А. К. Формирование мотивации учения: Книга для учителя. Минск: Просвещение, 2010. 191 с.
52. Матюхина М. В. Мотивация учения младших школьников. Москва: Педагогика, 2014. 144 с.
53. Мерлин В. С. Лекция по психологии мотивов человека. Пермь, 2011. 120 с.
54. Методические рекомендации по проведению физкультурно-оздоровительной работы в группах продленного дня. Херсон, 2012. 8 с.
55. Методичні вказівки щодо проведення фізкультурно-оздоровчої роботи в групах продовженого дня. Полтава, 2013. 9 с.
56. Методичні рекомендації до проведення позакласної роботи з фізичного виховання в школі. Укл. О. З. Леонов. Київ: РУМК, 2011. 16 с.
57. Молодцова Т. Д. Формирование положительной мотивации учения младших подростков в процессе внеклассной работы: Автореф. дис... канд.

пед. наук: 13.00.01. Москва, 2013. 23 с.

58. Морозова Н. Г. Учителю о познавательном интересе. Москва: Знание, 2009. 48 с.

59. Мясищев В. Н. Психология отношений: Избранные психологические труды. Под ред. А. А. Бодалева. Москва, Воронеж, 2015. 356 с.

60. Организация и проведение соревнований и спортивных праздников в школе: Методические указания. Запорожье, 2011. 28 с.

61. Організація та проведення змагань з спортивних ігор в школі. (Методичні рекомендації на допомогу молодим вчителям фізичної культури). Хмельницький, 2013. 48 с.

62. Основы управления физкультурно-оздоровительной работой по месту жительства (методические рекомендации). Минск, 2009. 24 с.

63. Панкратов Б. П. Спортивно-массовая работа среди подростков по месту жительства. Воронеж, 2011. 86 с.

64. Папуша В. Г. Методика формирования умений самостоятельно заниматься физическими упражнениями у младших школьников: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01. Москва, 2007. 23 с.

65. Пермяков А. А. Внешкольное физическое воспитание подростков. Київ: Рад. школа, 2009. 151 с.

66. Петренко И. И. Совместная работа семьи и школы по воспитанию у младших подростков потребности физического совершенствования: Дис... канд. пед. наук: 13.00.01. Київ, 2010. 174 с.

67. Петров П. К. Методика подготовки и защиты курсовых и выпускных квалификационных (дипломных) работ по специальности 02.23.00. Физическая культура и спорт „Квалификация – педагог по физической культуре и спорту”: Учебное пособие. Ижевск: Издательский дом „Удмуртский университет”, 2000. 126 с.

68. Подготовка учителей к ведению физкультурно-оздоровительной и спортивно-массовой работы с учащимися младших классов. (Методические

рекомендации). Херсон, 2008. 15 с.

69. Психология. Словарь под ред. А. В. Петровского, М. Г. Ярошевского. Москва: Политиздат, 2010. 494 с.

70. Пути формирования активного отношения различных социально-демографических групп населения к физической культуре: Тезисы Всесоюзной научно-практической конференции. Челябинск, 2013. 102 с.

71. Рубинштейн С. Л. Проблемы общей психологии. Москва: Педагогика, 2003. 423 с.

72. Славина Л. С. Роль семьи в формировании отношения школьника к учению в школе. Известия АПН РСФСР, вып. 36. Москва, 2011. С. 131-186.

73. Солопчук Н. С. Воспитание потребности в физическом совершенствовании у школьников допризывного возраста: Дис... канд. пед. наук: 13.00.01. Київ, 2010. 180 с.

74. Узнадзе Д. Н. Психологические исследования. Москва: Наука, 2006. 451 с.

75. Щукина Г. И. Педагогические проблемы формирования познавательных интересов учащихся. Минск: Педагогика, 2008. 206 с.

76. Ядов В. А. Саморегуляция и прогнозирование социального поведения личности. Санкт-Петербург: Наука, Ленингр. отд., 2011. 264 с.